

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor și Plămădeală Ghenadie

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală în privința lui

Amoașii Ivan XXXXXI, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.04.2017 – 16.02.2018;

Instanța de apel: 28.03.2018 – 27.03.2019;

Instanța de recurs: 01.07.2019 – 01.10.2019;

Instanța de apel: 01.11.2019 – 24.03.2021;

Instanța de recurs: 28.05.2021– 01.02.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 16 februarie 2018, Amoașii Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.90¹ alin.(1) Cod penal, s-a suspendat parțial executarea pedepsei aplicate lui Amoașii Ivan, urmând ca acesta să execute prima parte a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 4 închisoare s-a suspendat ca termen de probă.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Ticot Veaceslav, însă în privința acestuia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *in fapt* că, Amoașii Ivan pe 16.02.2017, la aproximativ ora 22:30, împreună cu cet. Ticot Veaceslav și cet. Grosu Sorin, acționând cu intenție criminală unică, îndreptată spre sustragerea bunurilor altei persoane și îmbogățire prin atacul tâlhăresc, conștientizând de

caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, ascunzându-și identitatea cu ajutorul unor măști și cagule, au pătruns în curtea casei de locuit nr. XXXXX amplasată în mun. XXXXX unde au împărțit rolurile de participare în comiterea tâlhăriei, și anume: în timp ce cet. Amoașii Ivan stătea în apropierea casei indicate în scop de neadmitere să fie văzuți de cineva sau reținuți, cet. Ticot Veaceslav și cet. Grosu Sorin, prin forțarea ușii de intrare, au pătruns în casa dată, unde au atacat-o pe proprietara casei Sîrbu Galina, întrucât cet. Ticot Veaceslav i-a aplicat acesteia câteva lovituri cu pumnii în regiunea capului, de la ce ultima a căzut jos, iar cet. Grosu Sorin i-a astupat gura cu mâna să nu strige ajutor, ca rezultat, conform Raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din XXXXX cet. Sîrbu Galina i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze la ochiul stâng și cotul stâng, plagă contuză supra orbital pe stânga, care se califică ca ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, adică, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei atacate. După ce, continuând acțiunile sale infracționale, cet. Ticot Veaceslav și cet. Grosu Sorin cerând bani de la cet. Sîrbu Galina, au început să caute bani prin casă și când nu au găsit careva bani sau obiecte prețioase, au deschis geanta cet. Sîrbu Galina care se afla pe pat, de unde, presupunând că, printre chitanțele pentru achitarea serviciilor comunale se află bani, au sustras chitanțele și au părăsit locul infracțiunii, surprinși de către vecini, care au auzit strigatele de ajutor a părții vătămate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept* că, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, individualizată prin - „*atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșit de două sau mai multe persoane, mascată, deghizată sau travestită*”.

3. Avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modul stabilit, pentru prima instanță, prin care Amoașii Ivan să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță a constatat vinovăția lui Amoașii Ivan în comiterea infracțiunii fără suport probatoriu în acest sens și contradictoriu cu prevederile art.389 alin.(1) Cod de procedură penală.

3.1. Avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului la 06 iunie 2018 a depus un apel suplimentar.

În motivarea acestuia a indicat asupra neconcordanței dintre actul de învinuire cu plângerea părții vătămate Galina Sîrbu și declarațiile martorului Cristal Nelea, care a declarat că au fost două persoane, dar nu trei cum este adusă în actul de învinuire de către acuzatorul de stat.

În susținerea poziției invocate, avocatul a notat suplimentar că, fiind audiată în ședința de judecată, Sîrbu Galina a declarat că nu cunoaște pe nimeni din inculpați, la momentul atacului erau doar doi mascați care vorbeau în limba rusă.

La fel, martorul Ganța Boris a declarat că, în seara de 16.02.2017 a ieșit

afară la strigătul lui Sîrbu Galina și a observat că doi bărbați fugeau, ea recunoscându-l doar pe inculpatul Ticot Veaceslav, iar pe Amoășii Ivan la fața locului nu l-a văzut.

Mai mult, în ședința de judecată martorul Cristal Nelea a declarat că la 16.02.2017 în gospodăria lui Sîrbu Galina a observat două persoane, iar la urmărirea penală i-a recunoscut pe Ticot Veaceslav și Amoășii Ivan după haine, deoarece ziua au fost la Pleșco Valeriu.

Totodată, avocatul a susținut că, în cadrul urmăririi penale a fost audiat în calitate de învinuit Grosu Sorin, care a declarat că împreună cu Ticot Veaceslav au mers la furt, fără a menționa și prezența lui Amoășii Ivan.

De asemenea, a menționat că, inculpații au mers inițial la comiterea infracțiunii de furt și nu de tâlhărie, or, nu a fost demonstrat că, Amoășii Ivan a manifestat acordul în participarea la comiterea tâlhăriei.

Conform art.48 Cod penal, se consideră exces de autor săvârșirea de către autor a unor acțiuni infracționale care nu au fost cuprinse de intenția celorlalți participanți și pentru excesul de autor ceilalți participanți nu răspund.

În această ordine de idei, instanța de fond eronat a apreciat declarațiile lui Grosu Sorin și nu a ținut cont de prevederile art.48 Cod penal, or, la examinarea cauzei n-a fost demonstrată faptul acceptării de către Amoășii Ivan de a participa la comiterea infracțiunii prevăzute la art.188 Cod penal.

În ordinea prevederilor art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Astfel, potrivit art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

La caz, avocatul a constatat lipsa probelor ce ar indica direct la participare Amoășii Ivan la comiterea infracțiunii prevăzute la art.188 Cod penal.

În sinteza celor menționate avocatul a declarat că, instanța de fond n-a ținut cont că, Amoășii Ivan suferă de retard mental moderat cu schimbări semnificative de comportament și avea o capacitate redusă de a-și da seama și să conducă cu acțiunile sale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, apelul avocatului Polivenco Victor în numele inculpatului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a respectat normele procesual-penale și normele penale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, în mod obiectiv și corect a stabilit circumstanțele de fapt, de drept și just a tras concluzia că inculpatul Amoășii Ivan a comis infracțiunea prevăzută de art.188 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal.

Vinovăția inculpatului s-a dovedit și prin sentința Judecătorei Bălți din 29.05.2018, potrivit căreia Grosu Sorin a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal pentru tâlhăria din 16.02.2017, ora 22:30, în gospodăria lui Sîrbu Galina, în complicitate cu persoane în privința cărora acțiunile au fost disjuncte într-o procedură separată (acestea fiind Ticot Veaceslav și Amoășii Ivan) la 5 ani și 6 luni închisoare, cu executare.

În contextul dat, instanța de apel a menționat că, între inculpați a fost o înțelegere și anume între Grosu Sorin și Ticot Veaceslav să intre în casă unde se afla partea vătămată Sîrbu Galina, iar Amoășii Ivan se va afla în stradă lângă alimentară și îi va anunța dacă cineva va veni. Așa aceștia au și procedat, Grosu Sorin și Ticot Veaceslav au intrat în domiciliul părții vătămate Sîrbu Galina și au întreprins acțiunile de atac cu aplicarea violenței și solicitarea de bani, iar Amoășii Ivan a rămas în stradă la pândă.

În cazul dat nu poate fi exces de autor, deoarece toți inculpații au știut cu certitudine că merg să comită infracțiunea în casa unde se află stăpâna, aceștia s-au pregătit, îmbrăcând haine cu cagule și măști, au monitorizat din timp locuința și au repartizat rolurile.

În concluziile experților este indicat clar că, Amoășii Ivan cade sub incidența art.231 Cod penal.

Din materialele cauzei rezultă că, actele de procedură și acțiunile procesual-penale au fost efectuate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală care era în vigoare la momentul declanșării lor, fiind cercetate și confirmat în ședința de judecată.

5. Avocatul Gheorghe Postolache în numele inculpatului în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Amoășii Ivan să fie achitat, sau dispusă rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului avocatul a indicat că, declarațiile lui Grosu Sorin date în cadrul dosarului judecat în procedură simplificată nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu a fost audiat în ședința de judecată, nici în prima instanță nici în instanța de apel, nici nu a fost petrecută confruntarea între Grosu Sorin și Amoășii Ivan în cadrul urmăririi penale pentru a fi respectat dreptul apărării de a pune întrebări nemijlocite martorului (art.6 CoEDO).

De către instanțele ierarhic inferioare nu a fost combătută versiunea lui Amoășii Ivan care în afară de alte probe, a fost cert confirmată și de martorul Ticot Veaceslav, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat că, Amoășii Ivan nu a fost la furt.

Mai mult, din toată lista de probe, instanța de apel nu a concretizat care din probe se atribuie la vinovăția lui Amoășii Ivan și care a lui Ticot Veaceslav, fapt prin care a dat o motivație insuficientă ce echivalează cu emiterea unei decizii nemotivate.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2019 a fost admis recursul, casată total decizia Colegiului penal al Curții

de Apel din 27 martie 2019, în privința inculpatului Amoașii Ivan și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, instanța de fond a trecut în revistă unele probe administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării.

La fel, a fost invocat neclar și confuz că: „deși nu a fost audiat în calitate de martor în cadrul ședinței de judecată, prin faptul că Grosu Sorin a recunoscut și a acceptat probele acumulate în faza urmăririi penale, declarațiile lui sunt apreciate ca decisive la caz”, a pus neîntemeiat la baza sentinței de condamnare declarațiile coinculpatului Grosu Sorin, date în procedura separată, potrivit prescripțiilor din art.364¹ Cod de procedură penală, dar fără al audia nemijlocit.

Totodată, a depășit limitele învinuirii formulate, constatând în acțiunile inculpatului: „... tâlhăria, însoțită de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșită de persoană deghizată sau travestită, prin pătrundere în încăpere, în alt loc, pentru depozitare...”. Ori, asemenea împrejurări nu i-au fost imputate inculpatului prin rechizitoriu.

În continuare instanța de recurs a indicat asupra erorile comise de către instanța de apel, menționând că nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

A fost invocat neclar și confuz că: „vinovăția inculpaților este dovedită și prin sentința Judecătorei Bălți din 29.05.2018, potrivit căreia Grosu Sorin a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit. b), c), d), Cod penal pentru tâlhăria din 16.02.2017, ora 22:30, în gospodăria lui Sîrbu Galina, în complicitate cu persoane în privința cărora acțiunile au fost disjuncte într-o procedură separată (acestea fiind Ticot Veaceslav și Amoașii Ivan)” și a pus neîntemeiat această afirmație la baza sentinței de condamnare.

A trecut în revistă dovezile administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării;

Nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

În concluzie, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal.

7. Avocatul Postolachi Gheorghe în numele inculpatului a depus un apel suplimentar prin care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei și

pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modul stabilit, pentru prima instanță, prin care Amoașii Ivan să fie achitat, din motiv că lipsește fapta infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de fond și-a motivat soluția de condamnare a lui Amoașii Ivan doar în baza depozițiilor martorului Sorin Grosu care nu a fost audiat în ședința de fond și nici nu s-a încercat să se facă confruntare la urmărirea penală.

La fel, în sentință a fost preluate aceleași motive ale rechizitoriului, întemeind-u-și soluția pe declarațiile părții vătămate și martorilor acuzării, neglijând o mare parte din argumentele și probele prezentate de apărare. Instanța de fond a utilizat fraze generale și fără date concrete a stabilit vinovăția inculpaților Amoașii și Ticot fără a face o analiză a probelor (s-a limitat numai la enumerarea acestora) și fără o sistematizare a lor.

Apelantul a indicat că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Instanța de fond nu s-a documentat suficient și nici nu a intrat în esența învinuirii, limitându-se, la cele menționate în actul de învinuire și sentința din 29 mai 2017 a lui Grosu în baza art.188 alin.(2) Cod penal.

În acest context a susținut că, declarațiile lui Grosu Sorin date în cadrul dosarului judecat în procedura simplificată nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu a fost audiat în ședința de judecată, nici în prima instanță nici în instanța de apel și nici nu a fost petrecută confruntarea între Grosu Sorin și Amoașii Ivan în cadrul urmăririi penale pentru a fi respectat dreptul apărării de a pune întrebări nemijlocite martorului (art.6 CEDO). Instanța de fond nu a combătut versiunea lui Amoașii Ivan, care în afara de alte probe, a fost cert confirmată și de inculpatul Ticot, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat că, Amoașii nu a fost la furt.

În finalul argumentelor aduse de către avocat a fost indicat că, Grosu Sorin a dat declarații în calitate de inculpat însă a depus jurământul ca martor și în relația cu Amoașii și Ticot el are calitatea de martor care nu poate refuza să se prezinte la instanță și urma să fie adus forțat pentru a nu încălca prevederile art. 6 CEDO. A menționat că potrivit practicii constante a CSJ în cazul în care condamnarea se bazează exclusiv sau în mod decisiv pe depozițiile unor martori absenți, Curtea trebuie să supună procedura celei mai riguroase examinări. Examinarea acestei chestiuni permite pronunțarea unei condamnări numai în cazul în care depoziția martorului absent este suficient de fiabilă, având în vedere importanța sa în cauză.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, apelul avocatului Polivenco Victor și apelul suplimentar a avocatului Postolachi Gheorghe în numele inculpatului a fost admise casată parțial sentința în privința lui Amoașii Ivan, a rejudecat cauza și a emis o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

În temeiul art.390 alin.(1) pct. (2) Cod de procedură penală, s-a dispus achitarea lui Amoașii Ivan de sub învinuirea adusă în baza art.188 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, nu poate susține soluția primei instanțe și consideră necesar de a o respinge drept una neîntemeiată,

deoarece nici una din probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.188 alin (2) lit. b), c), d) Cod penal după cum a fost adusă învinuirea acestuia și consideră necesar de a emite o hotărâre nouă în baza art.390 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală, privind achitarea lui Amoașii Ivan deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Fiind analizată sentința de condamnare a lui Amoașii Ivan, instanța de apel a considerat necesar de a menționa faptul, că instanța de fond nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul apărării.

Instanța de apel a menționat că, declarațiile lui Grosu Sorin date în cadrul dosarului judecat în procedură simplificată nu pot fi puse la baza sentinței deoarece acesta nu a fost audiat nemijlocit în ședința de judecată, totodată nici la etapa urmăririi penale nu a fost efectuată confruntarea între Grosu Sorin și Amoașii Ivan, or potrivit art.6 CEDO - orice acuzat are, mai ales, dreptul: să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

Mai mult, instanța de apel, a făcut referire și la plângerea părții vătămate Sîrbu Galina, care a solicitat atragerea la răspundere a două persoane mascate necunoscute, care au pătruns în casă, unde au atacat-o, aplicându-i lovituri..., la fel și martorii Cristal Nelea, Ganța Boris și partea vătămată Sîrbu Galina au menționat doar două persoane.

Conform actului de învinuire și celor constatate de prima instanță, s-a conchis că, legătura criminală a lui Amoașii Ivan cu condamnații Grosu Sorin și Ticot Veaceslav a fost stabilită, prin înțelegerea lor criminală pentru comiterea atacului tâlhăresc și anume împărțirea rolurilor de participare. Organul de urmărire penală și prima instanță au menționat despre rolul criminal a lui Amoașii Ivan de neadmitere a acțiunilor persoanelor terțe de a nu fi văzuți sau reținuți Ticot Veaceslav cu Grosu Sorin în momentul comiterii nemijlocit a acțiunii criminale.

În aceste circumstanțe fiind analizate probele în ansamblu nu a stabilit nici o înțelegere între Ticot Veaceslav și Grosu Sorin cu Amoașii Ivan cu atât mai mult nu a stabilit rolul lui Amoașii Ivan în atacul tâlhăresc comis de alte două persoane condamnate.

La fel, fiind analizate probele de la cauza penală care au fost admise de prima instanță, drept unele pertinente concludente și utile în confirmarea vinovăției lui Amoașii Ivan, instanța de apel a considerat necesar de a menționa soluția greșită a primei instanțe pe simplul fapt, că toate probele în coroborare țin doar de acțiunile comise de către Ticot Veaceslav și Grosu Sorin.

Acuzarea a prezentat drept probă în confirmarea vinovăției lui Amoașii Ivan procesul-verbal de audiere a lui Grosu Sorin, fără a fi audiat acesta în prezența lui Amoașii Ivan, însă chiar și în această situație instanței de apel nu ia fost clar scopul lui Amoașii Ivan în acțiunile comise de Ticot și Grosu.

La fel nici unul din martorii audiați în această cauză nu a menționat despre

prezența lui Amoășii Ivan la locul faptei, iar din declarațiile lui Danilov Dumitru acesta în general a fost reținut deplasându-se de unul singur pe altă stradă.

9. Procurorul, invocând temeiurile pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, probele prezentate de partea acuzării coroborează între ele, formează realitatea obiectivă pe caz și nu trezesc nici un dubiu rezonabil de neîncredere, așa cum sunt consecutive, după cum s-au desfășurat evenimentele faptei.

Procurorul a menționat că, alegațiile părții apărării care în cadrul examinării prezentei cauze a admis că inculpatul Amoășii Ivan a participat la comiterea furtului, în speranța recalificării acțiunilor acestuia, argument care este contra inculpatului.

Un alt argument al acuzării este și faptul că o astfel de infracțiune planificată are ca regulă repartizarea rolurilor între participanții la comiterea infracțiunii, iar un rol aparte îi revine persoanei care stă de pândă, ca să nu apară cineva ca să întrerupă activitatea infracțională sau să apeleze la organele de poliție. Este de menționat că Grosu Sorin a indicat anume la Amoășii Ivan că acesta a stat de pândă la comiterea infracțiunii. Astfel, între inculpați a fost înțelegerea că, Grosu Sorin și Ticot Veaceslav intră în casa unde se afla partea vătămată iar Amoășii Ivan se va afla în stradă, lângă alimentară, și-i va anunța dacă cineva va veni.

Pe aceiași linie de considerente, procurorul a notat că, un alt argument în defavoarea inculpatului, este faptul că deși Ticot Veaceslav a indicat la faptul că el nu a comis infracțiuni cu Amoășii, la domiciliul lui Ticot din str. Căpriană 4/3 au fost ridicate chitanțe de achitare a serviciilor comunale, avizul de plată BE 2684307 a abonatului Cepraga Valentina, chitanță de plată nr.8670-B400 din 03.04.2014, înștiințarea despre datorie de la INCASO pentru Cepraga Valentina, aviz de plată a impozitului de la contribuabilul Cepraga V. din 08.11.2010; fapt ce denotă că declarațiile lui Ticot nu corespund adevărului, mai mult, Ticot a fost condamnat pentru acțiunile comise, prin sentința Judecătoriei mun. Bălți din 16 februarie 2018.

Totodată, argumentul instanței de apel, precum că declarațiile lui Grosu Sorin date în cadrul dosarului judecat în procedură simplificată nu pot fi puse la baza sentinței deoarece acesta nu a fost audiat nemijlocit în ședința de judecată, acuzarea le analizează critic or martorul Grosu a fost în instanța de apel, s-a început audierea lui dar din diferite motive, inclusiv din caracterul întrebărilor adresate, ultimul a refuzat de a da declarații, după care a creat un scandal, pentru care fapt a fost îndepărtat din sala de judecată.

9.1. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul Postolachi Gheorghe în numele inculpatului a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de procuror, menționând că acesta urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, acesta urmează a fi admis,

din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din textul recursului declarat, rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute de pct.6), alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile recurenților, se reține că judecând apelul, instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și în conformitate cu cerințele art.415 Cod de procedură penală, în cazul în care în aceeași cauză au fost declarate mai multe apeluri, fiecare dintre acestea trebuie să primească o rezolvare proprie.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în pct.8 al prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretându-le eronat.

În acest context, se menționează că potrivit materialelor cauzei penale instanța de apel a fost sesizată cu următoarele apeluri:

- apelul depus de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului din data de 20 februarie 2018, (*f.d.222, vol. III*);
- apelul suplimentar depus de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului din data de 06 iunie 2020, (*f.d.244-247, 253 verso vol. III*);
- apelul suplimentar depus de către avocatul Postolachi Gheorghe în numele inculpatului (*fără a fi stabilită data depunerii*), (*f.d.139-145 vol. V*).

Analizând partea introductivă și descriptivă a hotărârii recurate se constată că instanța de apel a indicat toate trei apeluri, dar în partea dispozitivă a enunțat soluția de admitere a apelului avocatului Polivenco Victor în numele inculpatului din 20 februarie 2018 și apelului suplimentar a avocatului Postolachi Gheorghe în numele inculpatului (*f.d.14-29, vol. VI*).

Așadar, se statuează că, instanța de apel nu a judecat apelul suplimentar depus de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului din data de 06 iunie 2020, fiind omis pentru soluționare, ceea ce echivalează cu nesoluționarea fondului apelului.

În al doilea rând, referitor la apelul suplimentar depus de către avocatul Postolachi Gheorghe în numele inculpatului, deși a fost supus judecării de către instanța de apel, Colegiul penal lărgit subliniază că, acesta nu a fost înregistrat la grefa secretariatului instanței de judecată, lipsind numărul și data de intrare.

Totodată, fiind lecturate procesele-verbale a ședințelor de judecată s-a stabilit că la etapa cereri și demersuri nu a fost pus în discuție și nici anexat la materialele cauzei penale de către instanța de apel, potrivit prevederilor art.413 alin.(2) Cod de procedură penală.

Mai mult, din materialele cauzei penale nu este clar data depunerii apelului suplimentar de către avocatul Postolachi Gheorghe în numele inculpatului, astfel, analizând actele procesuale anexate la cauza penală se stabilește că, la adoptarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019 și decizie Colegiului penal lărgit din 01 octombrie 2019, acesta nu era anexat, ceea ce denotă faptul că a fost depus după dispunerea rejudecării cauzei penale, adică după data de 01 octombrie 2019.

În aceste condiții, instanța de apel urma să verifice în prealabil corectitudinea sesizării instanței de apel, să verifice dacă cererea de apel a fost declarată în termenul legal, or în cazul în care apelul este inadmisibil sau tardiv, judecarea acestuia nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

Reieșind din cele menționate și prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit statuează că, instanța de apel nu a verificat faptul dacă apelul suplimentar a avocatului Postolachi Gheorghe în numele inculpatului a fost declarat în termenul prevăzut de lege.

În al treilea rând, în partea achitării inculpatului Amoașii Ivan învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) li. b), c) și d) Cod penal, pe motiv că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat, Colegiul penal lărgit constată că, în partea descriptivă a deciziei sale, instanța de apel a indicat declarațiile părții vătămate Sîrbu Galina, a martorilor Ticot Veaceslav, Gonța Boris, Cristal Nelea, Popescu Igor, Gălescu Igor, Danilov Dumitru, Pleșco Valeriu, a inculpatului Amoașii Ivan, precum și probele materiale invocate de către procuror și de către avocatul inculpatului, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu

confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

La fel, în urma lecturării deciziei, se reține că, instanța de apel dispunând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) li. b), c) și d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, instanța de apel și-a motivat decizia apreciind probele unilateral și fără a se expune asupra motivelor invocate.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivare.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Generalizând cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Amoașii Ivan XXXXXI*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 03 martie 2022.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie